

Szerkesztőség:

Rimaszombatban Pokorágyi-
uteza 1. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Régielt levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-
u. 8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Márczius 15-ére.

Közelgész nagy nap ismét! . . . Erkezésed a tavasz érkezése a természetben: a honszerelem rügyeinek fakadása a szivekben. Jöttöd minden esztendőben új örömmel várjuk s ha megérkeztél, keblünkben örömtüzek gyulnak, melyeknek fénye a széles haza határai között mindenütt világol.

Ünnepi ruhát veszünk magunkra s a szabadság, testvériség és egyenlőség születésnapjának nevezve téged, a köznapi munka gondja helyett az öröm mámorának adunk helyet szívünkben azért, hogy te ismét eljöttél s azért, hogy téged ünneplhetünk, hogy téged ünneplünk szabad.

Jőjj el most is nekünk, márcziusi dicső nap; hozd el örömről magaddal ismét, önts belénk tüzet a lelkesedéssel! Látogass meg bennünket, az egyre távolabb eső nemzedéket; de egyúttal vizsgálj is meg bennünk, hogy a tisztelődre keblünkben gyult örömtüzek lángoló anyagának van-e meleget adó parazsa is, avagy nem csak hideg lidércfény-e az, mit lobogni látsz?

Jőjj el s vonj kérdőre minket, szabad magyarokat: megőriztük-e szívünkben a testvériség s egyenlőség érzetét úgy, a mint azt 1848-ban megígértük magunknak?

A te méhedben fogant, fájdalom nélkül szült s örökül a mi gondjainkra bizott három testvér-
gyermeket, a szabadságot, testvériséget és egyenlőséget vajjon egyforma odaadással és szeretettel ápoljuk s neveljük-e szívünkben vagy pedig külömbiséget teszünk e gyermekek között?

Én úgy hiszem, hogy ha te minket évről-évre meglátogatsz, bár ékes ruhába öltözött látod ölnkben mind a három gyermeket, könnyen észreveszed hogy a három közül egynek piros, kővér az arca; a másik kettőnek azonban

TÁRCZA.

Poétai divatok

Vannak, kik bizonyos előszeretettel hasonlítgatják össze a poétákat azokkal a hű háziállatokkal, melyek holdvilágos nyári éjeken a maguk nyelvén himnuszokat zengedeznek a csillagok közt uszkáló nyájas pásztornak, a nyájas holdvilágnak Vannak szenvedélyes betűmolyok, kik végig olvasnak mindent, a lap címétől a börzei tudósításokig — de rosszul lesznek, ha vers-sorokat pillantanak meg. Vannak, akik előtt természetellenes dolognak tetszik az, ha valaki poéta, a kiktől úgy huzódoznak, mint a hullóktól szokás. Vannak, kik utolsónak azt a verset olvasták, még apró gyerek korukban, mely a jó kis lányokról és vassott fiukról szól s némi erkölcs-nemesítő czélból íródott. S mindennek daczára ma is vannak poéták, ma is látnak versek napvilágot; ma is intéz zöngeményeket a szerelmes fiatal ur szerelmes lánykájához, s ma is fakad sirva sok öreg néni holmi érzékeny, versben megírt történeten. Mindez természetes és való — nem is volt sohasem másképen és nem is lesz sohasem másképen.

Hanem az a forma és az a mód, amelyen világ kezdete óta versek íródtak, nagyon különféle és változatos. Ez már velejár a korról; tudvalevőleg pedig a kor-szellem mindig változik, mert változik az emberöltőknek is az izlése és felfogása az egyes fogalmakról. Nem lesz tehát felesleges, remélem, unalmas sem, ha eljártunk szemünk előtt egy hosszú időnek poétai divatját. Nincs ugyan többről szó, mint holmi potom 2¹/₂ ezer esztendőről, de hát már ez is imponál nekünk, a kik számára a statistika szerint nem dukál több, mint 33 tavasz.

Azt mondják a nemzetgazdaságban, hogy a művészet (ide értvén minden ágát e fogalomnak) tulajdonképen erőfelesleg. Amelyik emberfajnál az anyagi jólét addig emelkedett, hogy a megélhetés biztosítva van: az ezen felül szerzett javak már hozzájárulnak ahhoz, hogy az éféle fénytűzési dolgok, mint a művészetek is, kifejlődjenek. Tehát minél művészibb multja van egy nemzetnek, az annival vagyonsabb is. Szóval minden mű-

vézna a csontja, félénk és hideg a mosolygása. Csak a ruha egyforma rajtuk azon az egy napon.

Fájdalom, mi csak a szabadság áldásait élvezzük; a testvériség és egyenlőség magasztos eszméinek azonban, hazánk egész társadalmában csak e napon gyujtunk némi fényt, mintha csak a temetőben tennők azt, egyszer egy esztendőben, rég nem létező kedveseink emlékére egy gyöngye mécs félénk pislogtatásával.

Az esztendő többi napjain pedig ott, vagy tán még ottabb vagyunk, ahol 1848. előtt voltunk.

Ha 48. előtt meghatározott számu, törvényes kasztok voltak ebben az országban, hova-tovább távolodva az ezeket leromboló időtől, azt vesszük észre, hogy társadalmi életünkben a válaszfalak száma nemcsak hogy megtöbbszöröződött azóta, de az így keletkezett apró csoportok egymás között folytatott küzdelme, egymással szemben érzett gyűlölete határozottan nagyobb, sőt károsabb, mint addig volt.

Születés, uniformis ma is imponálnak még azok előtt is, kik elvből mit sem adnak rájuk. A vallás, melybe ártatlanul beleszülettünk, néha a legjobb képességeinket is kárba dönti s üdvőt, legalább itt e földön, nem mindig nyújt számunkra. A társadalmi élet tökéletesítésén önzetlenül fáradozó munkája hajótörést szenved ezer meg ezer előítélet folytán, melyek között nem ritka az a kérdés, hogy ki milyen fizetési fokozatban van? Egy ilyen kis városban, mint Rimaszombat, a szimpátozó egyesület megalakulását hosszú időre képes megakadályozni az a kérdés: ki hova üljön majd a színházban? Hivatalbeli buzgóság, tehetség, erkölcs, tudomány, művészet vagy egyéb lelki műveltség tekintetében emelkedjék ki közülünk valaki a torony magasságáig, elismerjük bár nagyságát, de azt, hogy az illetőnek az apja vagy a nagyapja csizmadia vagy harangozó volt, soha el nem tudjuk felejtetni, meg nem tudjuk neki bocsájtani. Valósággal virtussá vált egymás lenézése, de e mellett a le-

vészet szellemi és anyagi feleslegből nyeri táplálékát. Ennél fogva hasonlít, teszem fel, a ruházkodás. Az is ilyen feleslegből táplálkozik. Akinek többje van, mint a mennyi egy daróc ruhára elég: az már pláne, ha nő az illető, legalább is ráakaszt darócra egy pántlikát. Ha többre telik, akkor kettőt is.

És itt egyenesen kimondom, hogy a művészetek és a ruházkodás közt bizonyos összefüggés van. Ezt mindjárt be is bizonyítom. Lehet azonban, hogy ez az összefüggés nem közvetlen, hanem közvetett; t. i. északou másként öltözik az eszkimó, mint délen a pápua s mégsem az öltözet alkotja a pápuát és az eszkimót, hanem megfordítva. Akárhogyan áll is a dolog, újra visszatérek előbbi állításomra, hogy a ruha és művészet összefüggésben áll egymással. A művészetek közül, mint legregibbet és legáltalánosabbat: a költészetet vegyük elő.

A görögöknél a költészet tulnyomóan hősi, elbeszélő, mesélő volt. Nyelvük egyszerű, mint ruházkodásuk. de olyan szép és izléses is. Divatról még a görögöknél nem beszélhet az ember, mert úgy költészetük mint ruházkodásuk primitív, egyszerű volt. Például: a kongónégerék tolettje sem divatos, mert primitív. Méltóság-teljesen és egyszerűen hőmpölyögnek a Homéros versezetei, épúgy, mint a többi görög költemények is. Mivel azonban már iskolát csináltak mestereik: a divat némi őnyomatát felfedezhetjük náluk is.

Kultúrnp volt a római is. A görög költészetet tovább fejlesztették, mikor saját viszonyaikhoz alkalmazták. Náluk is megvoltak az egyes költői iskolák, sőt már néhol poétákra csekély modorosság is ragadt. Tehát volt egy kis poétai divat is köztük. Mivel azonban a divat főjellemvonása az, hogy tömegek hódolnak előtte: nem lévén betűnyomatás, könyvárúsítás, ezen jó ókori népeknél a poétai divat sem állt erős lábón.

Eljött azután a keresztény világ. Ennek poétái psalmusokat, zsoltárokat zengedeztek, istenes énekeket fundáltak ki s megessett, hogy azokat, a kik némi világias hangokat csaltak ki lantjukból, lantjukkal együtt egyszerűen megégették (Micsoda szép sors volna ez a mai seccsiois költőknek! mennyi új gondolat fakadna belőle számukra!) Bizony: istenes volt e kor ruházata, istenes volt költészet is.

nézettek nem érdemelnek szájalmat, mert ezek a velük éreztetett mellőzést busásan kárpótolva látják az által, hogy ők meg a náluknál kisebbekkel szemben járnak el ugyanúgy.

Ez a tükre a mi társadalmi életünknek; jobban mondva ezeket a képeket látjuk e tükörben egész éven át. Az, hogy e tükört márczius 15-én a hármás jelszó diszította nemzeti lobogóval betakarjuk, nem változtat a dolgon semmit. A tükördiszt másnap eltávolítjuk s a tükör megint csak az ismert képet fogja mutatni.

Sajnos, de való, hogy ezek a szavak mind az élettapasztalat száraz igazságai. Sajnos, hogy e kifejtett valóságok igen sok egyénnek és családnak szereznek keserű perczeket, órákat s napokat. Még sajnósb, hogy ennek kivétel nélkül mindnyájan okai vagyunk.

Pedig ha nem a magasztosabb nemzeti szempontokat, de a magunk egyéni önző érdekeit tartanánk csak szemünk előtt, már akkor is meg kellene gondolnunk, hogy ez az élet úgy is olyan rövid s benne a kívülről feltartóztatlanul jövő bánat és baj annyi, hogy tán több az örömnél is, miért keressük akkor ember és ember között azt, a mi kellemetlen s miért nem azt, a mi beünnezt megelégedetté és boldoggá tesz? Melyikünknek vált még az kárára, ha embertársát szerette s azt érteke szerint megbecsülte? Kinek szállt alább erkölcsi vagy társadalmi tekintélye az által, hogy a nálánál kisebb embert embernek ismerte el? S hol volna ma ez az ország, ha benne csak a magyar is mindig szerette volna a magyart!

Légy üdvözölve tavaszunk s nemzetünk közeledő ünnepe, márczius 15-ike! Hozd el közénk lelkesítő tüzedet, mely ne csak a szivekre hasson melegével, de az értelemre is világosságával, hogy a tőled nyert lelkesedéssel a te fényedben látható uton haladhasson a magyar előre, előre a nemzetek történetének utolsó napjáiig dicsőségben, hatalomban!

M.

S egyszer csak megszületett megint a világi költészet; hol másutt, mint a provencai daltelt mezőkön! a derült francia ég alatt! Mint mikor valakinek letelik a gyászveze s elhuzatja régen hallott szerelmes nótáját úgy kezdtek el a dalolást a provencai trubadurok. Nem volt, a kiktől ők átvették volna mesterségüket, maguk találták ki, nem is csoda tehát, ha olyasmikről is énekeltek, a mi nem illik (t. i. nekünk, mai kultur népeknek). De hát ők nem tudták azt, hogy nem illik. sőt szépek is találták, hallgatóikkal együtt. Mert ilyen volt a kor felfogása, szelleme s ilyen szabad volt az akkori ruházkodás is. Nyers és erős volt ez a poétai divat, fűszeres és jó illatozású. Kissé sok volt a felhasznált attikai só. — De már itt határozottan fel lehet a divatot ismerni. Mert tömegekre ragadt. Átvették a német minne-süngeret, az angol-szász faj, az olaszok sőt a magyar is, noha jóval később. S e divat tartotta magát sohaig, egészen addig, míg egy másik került napvilágra.

Ez az ujszült divat fehér selyem harisnyában pillangós cipellőkkel, himzett kabátkákkal, fehér parókákkal vonult fel a világ színpadára. Óh, már nem volt többé nyers, illetlen. Finom volt, graciózus, kellemkedő. Poétái kényeskedően nyafogtak, ildomos versezettekben bókoltak s majd odalettek a nagy szertartásoskodástól. Ha a régi trubadur-versekről került szó — fido! — a dámák finom legyezőjük mögé rejtették piluló arcozcskáikat. Kedveskedők, illemtudóak, finomak valának ők mindnyájan. A versek formája is ehez az áramlathoz simult; szinte természetellenesen kerek és jól fésült valamennyi. Érzékeny szonettek, kellemes pásztoralék szongtak a hajporos levegőben. Olyan volt a poétai divat, mint a ruházkodás, finom, törékeny, kellemes.

És ez a korszak is lettint a világ szeme elől, úgy, amilyen sajtósága volt: kecsesen, zajtalanul, illemtudóan.

S jött az utódja. Ez száműzte a tréfát, az elbeszélő, mesélő költészetet. Nem volt létjogosultsága csak annak, a mi érzékeny. A poéták holdtöltekor a kedves virágos ablakai alatt fájdalmas hangon adtak kifejezést érzeményeiknek; boldog volt, aki sorvadásba esett. Ah! szegény szív, kősa lélek! Goethe Wertherje volt a mustra, a divatbáb. Lomtárba került, ami nem volt érzékeny. Szépanyáink lánykorukban párnájukba sirták valamennyi

Márczius Idusa.

A szabadság ujjáébredésének nagy napját városunk közönsége mindig lelkes ünneppé avatja s ez idén is folynak már az előkészületek arra, hogy a hazafias felbuzdulás méltó módon kifejezésre jusson.

Az egyesült prot. főgymnázium ünnepélyére ez a meghívó adatott ki:

„A rimaszombati egyesült prot. főgymnázium ifjusága 1905. évi márczius hó 15-én a tanintézet tornatermében hazafias ünnepélyt tart, melyre a m. t. szülők s a tanulóifjuság barátai tisztelettel meghívottnak.

Rimaszombat, 1905. évi márczius hó 12-én.

Dr. Veres Samu,
a főgimn. „Tompa”-kör elnöke.

Műsor:

- I. Délután 2 és fél órákor az ifjuság körmenete.
- II. Délután 3 órákor önképzőköri ünnepély:
  1. Elnöki megnyitó. Tartja: DR. VERES SAMU, a „Tompa”-kör elnöke.
  2. „Himnusz.” Énekli: az ünneplő közönség.
  3. Nemzeti dal, Petőfőtől. Szavaija: BALOG BÉLA VIII. oszt. tan.
  4. a) „Bujdosók éneke”, b) „Bécsi magyartánc”, kurucz dalok. Előadja: a főgimn. énekkar.
  5. Alkalmi felolvasás, SCHMIDT ARTHUR VII. oszt. tan.
  6. „Márczius 15.” költemény Nagy Bélától. Szavaija: KOVÁCS LAJOS VIII. oszt. tan.
  7. „Népdalok” Előadja: a főgimn. énekkar.
  8. „Czinka Panna,” költemény Farkas Imrétől. Zene-kíséret mellett szavalja: SZÜCS ISTVÁN VIII. oszt. tan. Vonós hangszereken kísérik: NOVÁK ERNŐ, SEBESTYÉN GYULA, THURÓCZY ZOLTÁN és KERÉKES JENŐ VIII. oszt. tanulók.
  9. Pályadíjak kiosztása s az ünnepély berekesztése.
  10. „Kossuth-dal”.

Este a Kaszinóban és a Polgári olvasókörben bankett lesz, melyre az aláírások még nagyban folynak. A kaszinóban egy teríték ára 2 kor. 40 fill., a körben 2 kor. 20 fillér.

Tamásfalán a „Petőfi Egylet” rendez délután 4^{1/2} órákor saját helyisége udvarán hazafias ünnepélyt, melynek sorrendje ez:

1. Himnusz. Énekli az egyleti dalkör.
  2. Megnyitó. Tartja Andrik Pal egyleti elnök.
  3. Talpra magyar! Szavaija Habán András.
  4. Kossuth nota. Énekli az egyleti dalkör.
  5. „Márczius 15.” A tamásfalvi Petőfi-egylet díjával jutalmazott pályamunka. Irta: Dorka László VIII. oszt. tanuló. Felolvassa: Balogh Béla VIII. oszt. tanuló.
  6. Bezáró beszéd. Tartja Andrik Pal egyleti elnök.
  7. Szózat. Énekli az egyleti dalkör.
- Este társas vacsora az egylet helyiségében.

Farsang vége.

A mulatós mágnás, herczeg Karnevál, kedden éjszaka, mikor a harang busan kongott tizenkettőt a piacon, eltűnt a tánczterem parkettjéről s ledobva dominóját, meghamvazta fejét. A szerda — reggel éppen akkor kezdett derengeni a város felett . . . Eme poetikus, de sajnos, minden évben ismétlődő sablon után szinte vétek áttérni mindjárt a béli referádára; hiszen még előbb el kellene parentálni azokat a bizonyos tánczközben összetiport virágcskakát, elhullajtott szalagokat, letépett ruhacipkéket, melyek egy jól nevelt farsangi tudósítás elengedhetetlen kellékei. El kellene parentálni a kábitóan partumós, ragyogó béli termeket; a soupés asztal sokféle gyönyörűségeit, az andalító keringőket, a tüzes csárdásokat, a kecses mazurkákat és unalmas francia-négyeseket.

El kellene parentálni a szelíd kis lánykát s a sioux-indiánként üvöltöző („soh'se halunk meg!”) fiatal urakat; a sort ülő mamákat, a kedélyes papákat — szóval mindazon kellemes emlékeket, melyek egy lezajlott farsang után cigarett-füstként gomolyognak az ember lelki szeméi előtt. Tekintettel azonban arra, hogy mindent minden évben újra lehet a lapok hasabjain olvasni, ejtsük el ezuttal. Jövőre ugys megírja más . . .

könnyűiket egy egy hűtlenért, ki viszont másért szeretett volna elhervadni. Zokogva élvezték a szerelmet, sirva voltak boldogok. Valósággal a könnyek divatja volt hatalmon. Hiszen máskülönben vidámak voltak ők is, mint mindenki: a míg fiatal; de mihelyt költészetre került a dolog, elérzékenyültek s versenyezve érzelegtek a halvány hold világánál. Lilla, Fanny, gyöngyalakok, mennyi boldogtalan ifju könnyezett értetek! Aztán kombináltak az érzékeny témákat rémesekkel, borzadályosokkal. A remete, éjjel a kápolnába menet egy nagy farkassal találkozott, mely szájában „egy nagy halálfejet vitt.” Ejszakai lélekharang; tizenkettőt ütő éjfél óra — mind, mind pompásan alkalmaztatott.

Ez volt a leghatalmasabb divat a poeták ígértföldjén. Ennél hatalmasabban nem nyilatkozott meg a korszellem a versezetekben. Olyan volt ez a korszak, mint a vízbe dobott spongya, tökéletesen telítve volt környezetével.

Ettől kezdve a világirodalomban a következő lépés a mai kor. De nálunk, magyaroknál, volt még egy közbeszűrt divat is. Ez az a nemzetieskedés. Ebben a korban minden magyar poeta nemzeti tárgyú költeményeket szerzett. Egyik Zrinyit, másik Kont a keményvitét, ismét más Rozgonyi Czellét és más hazafiakat zengett. Nagy deklamációk, valóságos pohárköszöntők és hazafias szölamok jellemzik e divatot. Hunyadi László, midőn elfogják, így kiált fel:

... Mit? Megöltök engem?
Apám szent nevére ez örült merészség!
Ki sem hallgatva még, és már elítélte! . . .

Vagy a harmincz nemes, a ki

... Budára tart.
Szabad halálra kész,
Harmincz nemes bajtárs előtt
Kont, a kemény vitéz! . . .

Divat volt ez is, e divatot nem kisebb jelenségnek kellett letérni, mint Arany, Petőfi és Tompa triászának. S ezzel a mához értünk.

Mi a mai divat? a poetái divat? Szerencsére, el lehet mondani, hogy az egyszerűség. Ez azt a divatot Anglia importálta. A tipikusan egyszerű, ez most a jelző. Költőink sallaugos szerszámok nélkül egyszerű szá-

A farsang lezárását a Polgári olvasókör maskarás bálja kezdte meg márczius 4-én. A maskarás menet felvonulása 1/2 10-ker kezdődött, általános meglepetést keltve izléses és szolid kiállítás és ügyes rendezése által. Csinos japánok, gésák, esztrikók, bábák, angyalok, ördögök, Pierrók és Pierettek lepték el a nagy táncztermet, s jó kedvre gyujtották mókáikkal a maskarátlanokat is. Megindult a táncz és tartott kivilágos kiviradtig. Az egész est igen kellemes derűs és szoliditás tekintetében is kifogástalan volt. A karzatokról pedig előkelő közönség gyönyörködött a lent zibongó tömegben. Egyáltalán a rendezés pompás volt. Efelől „szákhban macskát” is árultak, hangos nevetést keltve vásárlóknál úgy mint a nézőknél s nem volt vége-hossza a sok tréfának.

Ötödikén a kath. olvasókör rendezett kedélyes thea estét, a hol az egybegyűlt szép közönség vidáman mulatott a késő reggeli órákig.

Hatodikán délután a nőegylet rendezett igen magas fokon álló estélyt. zsurt. Oriási, elegáns közönség töltötte meg a gymnasium nagy tornatermét. érdeklődéssel várva az ígérkező műelőzetet. A concertet Szabóné Soós Irén klasszikus zongorajátéka nyitotta meg. óriási hatást idézve elő Mendelsohn „Capriccio brillant H. moll” pompás interpretálásával. Nemes izlés, bámulatos technikája, felfogása és művészi billentése elragadta hallgatóit. Meg kellett toldani még néhány ráadás-játékát, melyet minden bökölös nélkül a mi szűkebb köreinkben páratlanok lehet mondani. — A második pont Beliczky Böske és Percz Samu szép duettje volt. „Boldogságom” ezimű dalt adták elő a dr. Markó János zongorakíséretével. A lány, kellemes bariton és az öde, friss mezzoszoprán gyönyörűen illeszkedett együtvé, amit a diszkrét, finom zongorajáték csak emelt. Az előadott kedves románcz után még magyar dalokat adtak elő a közönség tomboló tetszésére. — Nagyon sikerült az utánuk következő Lchoczky Márton tilinkozása is; egyszerű kis bangszeréből gyönyörű magyar nótákat csalt ki, jól ellesve e hangszer stílusát és sajátosságait s azokat izléssel és sok tudással alkalmazta. A ráadás után Hujber Józsefné Törköly Margit és dr. Törköly László adtak elő egy remek szép kurucz tárgyú melodramát. Ugy a szavaló urnó, mint zongorán kísérelő fivére az est fénypontjává emelték e számot. Ha érdeme szerint méltatnók sikerüket, tul kellene e szűk tudósítás határait lépőnk. Szép volt az előadás és kifogástalan művészi a zongorakíséret. A hallgatók feszülten figyeltek s nem tulzás az, hogy sokaknak sokszor könny szökött szemébe a mesteri előadás hatása alatt. Végző pont volt a Kolbay Sándorné és Percz Samu remek kettőse a dr. Markó János kíséretével. A Kolbay Sándorné behizelgő, kellemesen csengő szopránja s a Percz Samu baritonja már ismeretes közönségünk előtt s csak természetes, ha sikerük ezuttal is óriási és teljesen kiérdemelt volt. Elhallgatunk volna akármeddig az ő gyönyörű nótázásukat, melyet szünni nem akaró lelkes tapsvihár kísért. Egyáltalán az egész concert-programm fényesen sikerült, nem is emlékezünk, hogy itt régidő óta egyszerre ennyi szépet hallhattunk volna s ebben az érdem orozslánrésze természetesen a nőegylet gondos és szeretreméltóságában páratlan elnöknőjét Samarjay Jánosnét illeti, kinek minden jelenveit hoz akadt néhány figyelmes szava. Mellette buzgólkodott a nőegylet lelkes és kedves igazgatónője: özv. dr. Marikovszky Csider Gizella. A pompásan sikerült hangverseny után a szép fiatal hölgyek theát szolgálták fel s e közben csakhamar megindult a fesztelen és igazán kedélyes társalgás; ez 8 óráig együtt tartotta a diszes publikumot, mely igazán hálás a nőegylet vezetőségének, hogy az egymással való érintkezésre és összejövetelre ilyen kitűnő alkalmat nyújt.

Este a kaszinóban gyűlt össze a fényes uri közönség s bucsuztatta a farsangot. Volt kedv, vidámság és pompás mulatság a kora hajnalig, mint ez már minden kaszinó-estélyen szokás.

Sirva vágadtuk végig a farsangot, mint az a magyar ember szokása s erős a gyanunk, hogy vidám kis városunkban a bőjt sem lesz szomorú — legfeljebb vigadva fogunk sirni. Már t. i. akik egyáltalán szoktak sirni . . .

vakkal irnak. S a forma rovására mindinkább az eszme lép előtérbe. Ez nemcsak a poetákodásra áll, hanem a művészetekre általában. Meghódított bennünket Anglia, az ő egyszerű ruházatával, butoraiával, tisztult eszméivel. S ma ez a divat széles e világon. Kezdve a mi nagy poetáinktól. Arany-Petőfítől, ez a titka minden ujkori írónak. Szaboleska, Gárdonyi, Farkas Imre — e legfiatalabbak, mindmind az egyszerűség jegyében dolgoznak. Néha még tulajdonosan is egyszerűen. A mai festészet nem pepszel, hanem széles, nagy színteltekkel, szinkompozíciókkal éri el hatását. A zene sem részletez. A szobrászat is megunta az egyes hajszálak kidolgozását. A költészet is széles vonásokkal, nagy felületekkel hat.

Azonban ennek a poeta-divatnak is vége kezd lenni. Mi ugyan, konzervatív hajlamú világpolgárok, szívesen látnók ezt az áramlatot megállapodva. Mert az igazi szép csak a valóság lehet, költői ruhában. S ma ez megvan. De már látjuk a jövő divatot.

Sok ugyanis az ember, kevés a fóka. Ha mindenki megmaradt a formák közt: nem lehet feltűnni. Feltűnni akarók pedig voltak, vannak és lesznek mindörökké. Ha pedig tel akarsz tűnni, óh ember fia! pingálj olyan képet, melyet ha felfordítva akasztanak fel, szőbbet mutat; faragj olyan szobrot, melynek növényi vagy állati mintát lehetetlen kisűntni; csinálj zenét, melyben három óra alatt nem fordult elő egy összhang. — és irj verset, melyet némelyek prózának, mások orvosi receptnek s ismét mások szótár-részletnek tartanak; fel fogsz tűnni, egyéniség leszel, a kiért a modern művészek tojás tánczot járnak s akit a nagy közönség leesett állal bámul — Ezek a jövő emberei, a jövő poeta divat előharcosai és megalapítói.

Mindezen elmékedések most jutottak eszembe, olvasván három modern költeményt. Nem árulom el szerzőik nevét, csupán a szöraz tényállást mutatom be. Ime a három költemény (?)

Jaj annak, ki eltévedt . . .

I.

Lelketlen gondolattal terhes álom
Jár fénytelen a holt mezőkön át
S a harmatoknak seprí otthonát
Hogy ujonghasson bus virág-halálom.

Hirek és vegyesek.

Jubileum. Dalnay Kálmán számtanácsos, a kir. számvevőség főnöke, folyó hó 15-én tölti be szolgálati idejének 40-ik évét. Ebből az alkalomból a derék, előzékeny modoru és ügybuzgó tisztviselőt tisztársai üdvözölni fogják és tiszteletére a helybeli kaszinó helyiségében folyó hó 18-án diszvacsorát fognak rendezni, a melyre már ez ideig is sokan iratkoztak fel. Egy teríték ára 3 korona lesz. Annak lefolyásáról jövő számunkban fogunk referálni.

Eljegyzés. Vármegyénk jeles tanfelügyelője: Druisner György, f. hó 5-ikén eljegyezte néhai dr. Károlyi Aladár pozsonyi kir. törvényszéki bíró bájós özvegyét: Szova Irmát. Az eljegyzés széles körökben öszinte örömet kelt s a jegyes párt mindenfelől elhalmozzák a nagyszámú tisztelők és jóbarátok megleghangu üdvözlétekkel és jókívánásokkal.

Közgyűlések. A helybeli általános ipartestület f. hó 12-én délelőtt a polgári olvasókörben tartja közgyűlését. Aznap délután 3 órákor a Kaszinó tartja saját helyiségében közgyűlését. — A kerületi betegsegélyző pénztár folyó hó 19-én délelőtt 1/2 11 órákor a polgári olvasókör helyiségében, a kör kebelében fennálló temetkezési egylet 25-ikén délelőtt 1/2 11 órákor, az általános temetkezési egylet másnap 26-ikén délelőtt szintén a polgári olvasókörben tartja évi rendes közgyűlését.

Halálozás. Adorján Lőrincz, a rimamuránsalgó-tarjáni vasút-részvénytársaság tehetséges és buzgó felügyelője, folyó hó 8-án Krompachon, rövid szenvedés után elhunyt. Halálát kiterjedt rokonság, közöttük Pongrácz Pál sógorát és Szeleczky Árpád pedig apósát gyászolja. Hulláját f. hó 11-én Gortva-Kisfaludra szállították és ottan nagy részvét mellett helyezték el a családi sírboltba.

Erdészeti ülés. A közig. bizottság erdészeti bizottsága az alispán elnökele alatt folyó hó 10-én ülést tartott, melyen a rendes ügyek nyertek elintézését. 13-án (hétfőn) pedig rendes havi közigazg. bizottsági ülés fog tartatni.

Kinevezés. A kassai kir. tábla elnöke Hanrich Lajos végzett joghallgatót a tábla területére díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Központi választmányi ülés. A vármegyei központi választmánya f. hó 8-án, az országgyűlési képviselőválasztók 1906-ik évre érvényes névjegyzékének kiigazítása, illetve a választók összeírása céljából ülést tartott. Az összeírás munkálatokat a kiküldött bizottságok kötelesek f. évi április hó 15-ig befejezni, s a központi választmány ugyancsak április hó 17-én megtartandó ülésében fogja a választói ideiglenes névjegyzék összeállítását elrendelni. — Egyidejűleg a kiküldöttek becses figyelmébe és ügybuzgalmába ajánljuk e fontos ügyet; mert úgy vagyunk értesülve, hogy a központi választmány igen gyakran jut abba a helyzetbe, hogy a küldöttségi tagok számosan mondanak le, s ezen körülmény folytán az összeírás azután sok nehézségbe ütközik és késedelemmel jár.

Igazgatói gyűlés. A rimaszombati egyesült protestáns főgymnázium igazgató tanácsa Bornemiszta László alispán, mint igazgatói gyűlés elnöke vezette mellett február 28-án rendes felévi ülést tartott. A gyűlés gazdag tárgysorozatából kettő az, mely mindnyájunkat közelről érdekel. Az egyik az épített bizottság jelentése, melyet az éppen két évvel ezelőtt megkezdett s már a mult szeptemberben rendeltetésének átadott és okt. 11-én nagy fénytel felavatott diszes új gimn. épület építkezéséről és végelszámolásáról Tóth Béla művezető építész állított össze nagy gondal és szakértelemmel. E jelentésből — mivel a munkálatok nagy részét helybeli iparosain teljesítették és ez-kről figyelemre méltó elismeréssel emlékezik meg — még külön behatóan is foglalkozni fogunk. Most csak annyit említünk fel belőle, hogy az új főgymnázium, az a monumentális, méreteivel, művészi kiképzésével és modern beosztásával egyik legszebb középületünk végösszegében 236873 korona 11 fillérbe került, vagyis az előirányzott ösz-

A szenvedély, mint harmat rózsaszálon
Felolvad benne hűvös éjen át
Beteg szívek a napnak sugarát
Nem kéri többé tűzfakasztó nyáron.

Hűs gondolat bántotta meg a tested
Hogy holtra váltan vagyra sohse reszket
S hazug lelkednek terhes rabja vagy.

Hiába nézlek vágytól megsebezve
S ha sápadt szíved önvérébe veszte
Testedben lélek akkor sem fakad.

II.

Egy csillag járt kevélyen fenn az égen
Szívéből áradt gögös villogás;
Mert ott a kék azúrban szép szokás
Hogy nem akadnak meg a büszkeségen.

Szeretni, párját úgy kereste régen
Mig utját vagta fénylő csillogás
S forró szívének hűvös sirt ott ás
Hol dobbanó szívet remélt eszerében.

De haj! mit büszke csillagfénynek látott
A ragyogásnak halvány árnya szállt ott
Nem volt a fény, csak gyenge lámpafény.

És újra járja komor éjszakában
A gögös csillag utját egymagában
Ragyog — de holt szívében a remény.

III.

Találkozás az erdőn.

Hahó! éjszaka van
Zugó vadonban örület-éj,
Hahó, ez itt a vaáli erdő,
Magyar árváság
Montblank sivárság,
Éji csoda és téli veszély
Hahó, a lábam félve tapos:
Amott jön Gina és a költő
És felzendül a vad iharos.
Csont-teste vakít
A nagyszerű vénnek,
Ginát vidáman hozza kezén
Hahó, Gina é!
Engedd a kezéről:
Ez az én asszonyom,
Az enyém!
És zug az erdő, Gina remeg!

szegyet — s ez a legjelentősebb és közérdekű tény! — nemcsak hogy nem mulja felül, hanem még néhány száz korona megtakarítást is jelent! Csak természetes tehát, hogy az igazgató tanács az eredményt, e jelentést örvendő meggyugvás-al, jóleső meglepődéssel vette tudomásul. *Tóth Béla* művezető építésznek, 2 és fél évi odaadó és lelkiismeretes munkásságáért teljes elismerést fejezte ki; valamint a vállalkozóknak, a mi derék iparos polgártársainknak megbízhatóságát és reális munkálataikért meglepődését és elismerését nyilvánította. (Még érdemlik méltán, hogy ide iktassuk a neveiket: *Kalla Géza* és *Varga Lajos*, mint fő építkezési vállalkozók, *Zsuffa Kálmán* bódigos, *Csordás József* szobrász, *Pillár János* festő, *Braun Zsigmond* vaskereskedő, *Haus Salamon* író, *Beck Sámuel* kőfaragó (Erdőbényéről), *Lotass Lajos* asztalos, *Henffel Sándor* kályhagyáros, *Okolicsányi Péter* kovács, *Gergely Samu* beton-váll. (Miskolc), a *Rimaszombati Konzervgyár Villamos osztálya*, és *Hlozek János* lakatos.) Kereseti végzámilákat elfogadta s kifizetésükről intézkedett. — Ezzel kapcsolatban az igazgató bizottságnak s külön-külön is e bizottság fáradhatatlan elnökének *Samurjay János*nak és tevékeny, buzgó előadójának *Bodor István*nak hálás köszönetét jegyzőkönyvileg fejezte ki a tanács.

Statistika. Az igazgatósági gyűlés másik közérdekű tárgya *Loysch Ödön* igazgató gondosan és tanulmányosan összeállított jelentése képezte a lefolyt I. félév tanulmányi eredményéről s belső iskolai életéről. E jelentésből ígérőnköz hiven közöljük az ifjúság tudását, szorgalmát és magaviseletét feltűntető következő összehasonlító adatokat: Az I. félévben beiratkozott összesen 65 tanuló. Az osztályozott 365 tanuló közül minden tárgyból jeles volt: 9, legalább jó: 65, elégséges: 133; 1—1 tárgyból elégtelen 73 kettőből: 38 több tárgyból elégtelen 47. Vagyis nem bukott: 207, bukott: 158, azaz 43,28% a az egész ifjúságnak. Ez eléggé nagy százalék, az bizonyos. De figyelembe véve azt, hogy az I. félév mindig nehezebb s az osztályozás pedig szigorúbb, továbbá hogy a múlt 1903/04. iskolai év I. félévben 45,57% a bukott meg az ifjúságnak; e téren is némi javulás tapasztalható. E végstatistika különben azt is bizonyítja, hogy a tanári kar kellő és helyes szigorúsággal jár el tanító is nevelő munkájában s hogy legjobban tudása és lelkiismerete szerint igyekszik a tudományos pályákra ösztönözni, de azokra sem kellő előkészülettel, sem kedvvel, sem elégséges értelmi képességgel meg nem áldott fiukat más élet pályákra terelni, a hol egyéniségük és hajlamaik szerint inkább boldogulnának s hasznosabb tagjaivá vállalnának társadalmunknak és édes magyar hazánknak; holott a gimnáziumban akadályai a jók, az arravalók fejlődésének, intenzívebb tanításának. S átbukdásolván valahogy 10—12 év alatt a 8 osztályon s talán az érettségig is: proletárok, félművelt — magokkal és sorsukkal elégedetlen embereké válnak. Nagy itt e kérdésben a szülők gyengesége, az előítéletek uralma is. Sőt miként a jelentés szomorúan említi — a szállásadók egy részének káros elnézése, sokszor végzetes tussolgatása, a tanárok iránti félszeg bizalmatlansága is növeli a bajt, szaporítja a sok szekundát. — Hisszük és reméljük, bizunk ifjúságunkban, hogy a jövő félév eredménye mindnyájunkra kedvezőbb lesz. Higygyék el valahára szülők és gyermekek, hogy a tanítók, tanárok legszívesebben a jelest osztogatják. De persze csak azoknak, a kik megérdemlik.

Halálozás. *Tigermann Márton*, *Tigermann Miksa* helybeli ékszerész des atyja, f. hó 9-én Abau-Szántón 92 éves korában elhunyt. 10-én temették el nagy részvét mellett.

A polgári Olvasókör múlt vasárnap (5-én) *Rábely Miklós* elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen pénztárnokká egyhangulag megválasztották *Varga Istvánt*.

A rendőrfogalmazói állás iránt nagy az érdeklődés. Mint halljuk: 24 pályázó adta be kérvényét. Még nem lehet tudni, mikorra tűzik ki a képviselőtestületi választó közgyűlést.

Orvtámadás. Putnok mellett a gróf Serényi erdejében múlt vasárnap (5-én) a kora reggeli órákban rémes eset történt. *Tesár Ferenczet*, a gróf Serényi Béla főerdészét, ki az erdőn keresztül Putnokra hajtatott,

Léda! Kiáltok.
Léda! . . . Es néz rém
A csontváz-isten, lelkemnek atyja,
Néz és nevet.
Főlélem mered csont-karja
A homlokodig, simogatón, felém
Es az erdőn kigyulad a fény.
Hahó, száll Léda, Gina fut
S a fák közt az örök egyedültség
Bus, magyar títka zug
Hahó örület-éj!
Szent csontlábkhoz
Vergődve esem
Es zug az erdő sorsot hirdetőn
Félelmesen.
S homlokomon simogat kezével
A Montblank-ember,
En szent elődöm, nagy rokonom
S itt érzek
Egy szent kezét azóta mindig,
Egy csont kezét
A homlokomon . . .

Nem fűzők észrevételt e versekhez, ugyanis, aki olvasza e modern dolgokat, megteszi saját magában megjegyzéseit. Csak azt kell hozzátenni, hogy ezek írói elfogadott költők s e versek mind nyomdafestéket láttak fővárosi lapokban . . .

Meglehetősen rendszertelenül, kapkodva idegen és saját nemzeti poétáinkhoz, vágattunk keresztül ime a 2¹/₂ ezer éven. Amde rendszerezéssel köteteket lehetne összerakni a letűnt poétáiról a földtekének. Így hát hadd pihenjenek ők egyelőre bolygatatlanul,

* * *

Volt a poéták közt tehát mindig divat, lesz is, míg írni fognak. S ha kihül a föld, valószínű, hogy az utolsó emberek közül egy fel fog állani arra a hó-kupacra, melyről meglátható a kihülő nap sápadt korongja, kezébe vesz egy papiruszt s elsavalja végső köteményét. E a nap még egyszer felmosolyog és lelküdi végső sugárát az utolsó poéta homlokára.

—y—s.

hátulról meglőtték. A tettes ismeretlen, de a nyomozás erősen folyik s egy vadász felé irányul a gyanu, ki a feltevés szerint boszúból agyon akarta löni az erdészt. A súlyosan sérült erdészt, kinek testébe 9 göbéc hatolt be. Putnokon ápólják.

Madách-ereklje. A gömörmezei muzeum egy fából művészi kézzel faragott 16 cm. magas szobrocskát kapott nemrég ajándékba *Kishonthy József* gyógyszerésztől. Az alak sziklán ülő Krisztust ábrázolja, a mint jobb kezével fejét megtámasztja a kiálló szikladarabhoz. — Arczán jól kivethető fájdalom tükröződik. Fején töviskorona. Őlét lepel fedi. — E műbecselel bíró kis szobor Madách Imrének nagyon kedves emléke volt. Később Alsó Sztregova tudós plébánosának, Divald Károlynak ajándékozta, mondván: „Szent atyám, ez a drága ereklje jobban megilleti önt, őrizze meg hűséggel.” — Az öreg csakugyan nagyon megbecsülte benne Madách emléket. Életének utolsó idejében aztán Kishonthy Józsefhez bízta, ki nemcsak érzékének tanúságát adta, hogy ezt a kincset a gömörmezei muzeum, a nagy költő drága emléke gyanánt, csakugyan a legállandóbban fogja megőrizni.

Halálozás. *Özv. Zsemberg Adolfné*, szül. Kovács Teréz, 63 éves korában február hó 25-én elhunyt az anyalföldi elmebeteg intézetben, hova a helybeli közkórházból szállították.

A nagyrőcei daloskör folyó hó 4-én tartotta farsangi dalestélyét és táncmulatságát. Szép sikerű előadásainak sorát egy farsangi népdalegyveleggel kezdte meg, melynek dévaj humora a férfiak szabatos énekében nem tévesztette el hatását. A gyorsan uralomra került vidám hangulatot csak fokozta a „Levél” című ötletekben gazdag bájos monológ, melyet műkedvelőnél szokatlan ügyességgel és tanulmányra valló felfogással mutatott be *Dedinszky Irén*. Majd a „Csali mama, csali lány” új férfi négyessel aratott a daloskör 4 tagja oly élénk tetszést, hogy számát megkellett ismételnie. Ezután következett „A dicsőség bajjal jár” című angol bohózat, melynek élvezetes élénk jelenetét *Simkovics Mariska* és *Smied Aranka* kedves játéka emelt ki, s a melynek keretében számtalanszor kacagattak meg és még többször ragadta tapsra a közönséget *Szivák János*, *Pokoly István* és *Broczko Gyula* szereplők kiapadhatlan jóízű komikuma. Az estély programját befejezte a „Szeretet” című dal a daloskör vegyeskarának előadásában. Az estély fényes sikeréért elsősorban *Szivák János* tanárt, a daloskör karmesterét illeti dicséret, ki nemcsak az énekszámok fáradságos betanításával, hanem személyes közreműködésével és a rendezésben való buzgólkodásával is érdemet szerzett arra. Az estély befejeztével kezdet vette a tánc, mely vidám hangulatban, lankadatlan jó kedvvel és kitartással folyt reggeli 6 óráig. A mulatság látogatottságát jellemzi az a körülmény, hogy az első négyeshez két colonne-ban felállt táncos párok annyira megtöltötték a nagyvendéglő dísztermét, hogy táncmulatóik szinte csak elméleti jellegűek voltak. Így tehát megfelelő anyagi siker is koronázta ezen Rőczen elsőrangú kulturális egyesület erkölcsi sikerét. Jelenleg a daloskör Rőczen az egyetlen kulturális társadalmi intézmény, mely benyul a polgári társadalom rétegeibe, azokat tömöríti, egy egységes, erős, hazafias polgári társas szellem létesítésén s a polgári elem társadalmi műveltségének önérejtéből való fejlesztésén fáradozik. Ez azonban csak az egyik feladat, mely megoldásra és teljes sikerre vár, a másik nem kevésbé égető kérdés a rőcei polgári társadalom gazdasági tömörítésének kérdése. Adja az isten, hogy ez utóbbinak szolgálatába szegődő intézmény megalakulásáról és sikeréről is minél előbb adhatunk hírt. A daloskör működését és intenczióit jellemzi az a körülmény is, hogy e mulatságának egész, mintegy 180 kor. tiszta jövedelméből az állami elemi iskolát és az állami kisdudóvót látogató számos szegény polgár gyermeket látott el meleg téli ruhanemével.

Tömeges magszállítás az államnak. *Makfalvy Géza* földművelésügyi államtitkár, *Sierbán János* kir. jószágigazgató kíséretében e napokban meglátogatta *Mauthner Ödön* cs. és kir. udvari magkereskedésének Budapest, Rottenbiller u. 33. sz. alatt levő központi telepét és az állam részére nagyobb megrendelést tett lephéres és luczerna magból. Ez alkalommal nagy érdeklődéssel megtekintette az egész telepet, hol most a tavasz idején 140 főből álló személyzet bonyolítja le a magszétküldésének nagy munkáját.

Farsangi bál Tiszolozon A magyar államvasutak altiszti kara fényesen sikerült bált rendezett f. hó 7-én Tiszolozon. Eddig még nem látott pompában és fényben tündöklött a városi szálló nagyterme. Hatalmas reflektor lámpák pazarul árasztották fényes sugarakat szerte-szét a nagyterem legelrejtettebb zugába is! Gyönyörű világotatott közönség hullámozott fel s alá. A bálanya tisztét *Sefcsik Ipolyné* vállalta el, kit beléptekor a *Rákóczy* akkordjai közepett kísért fel a rendezőség a díszes emelvényre, hol remek szép kamélia csokort nyújtottak át. Az első négyest 64 pár táncolta. Vidám kedélyesség eleveleg, feszelen jó kedv uralkodott mindvégig — kivilágos kiviradig! Kiemelendő mozzanata e mulatságnak az a józan irány, hogy a meghívott tót ajku polgártársak nagy számmal vettek részt és kedves harmóniában, igaz magyaros hévvel járták a ropogós esárdásokat. Gratulálunk a rendezőségnek, a kik ime megmutatták a helyes irányt, mely nem a rideg elzárkozásban, hanem a barátságos érintkezésben keresi és találja fel a magyar honpolgárok testvéri viszonyát! A mulatság tiszta jövedelme körülbelül 120 kor. A hölgyek díszes névsorát és a felülfizetéseket lapunk jövő száma hozza.

Orosz katonaszökevények. Ny i r k o v s z k y József és G o l u m b e r s z k y Kázmér orosz tartalékos katonák, varsói illetőségű lengyel szökevények, folyó hó 8-án városunkban könyöradamányokat gyűjtöttek. Megesett az ember szíve a két lerongyosodott, különben családos katonaszökevényeken, s hirtelenében pár koronát szedtek össze, a minek egyrészét odahaza nyomorban hagyott családjuknak küldötték. Meglepő volt e két szökevénynek nyilatkozatából az a szimpatia, melylyel a japánok iránt viseltetnek, ellenben az orosz ellen gyűlölettel.

Czibalom órák. *Illés Rudi*, az Oláh Gyula bandájának fiatal tehetséges tagja előnyös feltételek mellett czibalom lecke órákat óhajt adni. Ajánljuk a közönség ügyelmébe.

Kimutatás a Gömör Kishontvármegye területén uralgó ragadós állati betegségekről: *Veszétség:* Csetnek, Kisveszérés. *Rühkór:* Lévárt, Geczeltalva, Pétermány. *Sortésorbáncz:* Otkocok, Csetnek, Körös, Bekenyeufalu, Vigtelke. *Sertésvész:* Alsószálnok, Cserenesény, Rimabánya, F. Hangony, Gesztete, Gömörvid, Jeszte, Majom, Meleghegy, Rimaszécs, Simonyi, Várgede, Kecső, Feketelehota, Pelsűcz, Rákos.

Nyugtázás. F. évi márczius hó 4-én a rimaszombati nyugdíj-egyesület javára rendezett álarozos jelmez estély alkalmával bevétel volt: 275 belépti-jegyért . . . . . 330 kor. — fill. Felülfizetésekből . . . . . 56 kor. 40 fill. Vegyesekből . . . . . 56 kor. 56 fill. Összesen: 442 kor. 96 fill.

Kiadás . . . . . 201 kor. 44 fill.

Maradvány: 241 kor. 52 fill.

Köszönettel nyugtazzuk a következő szíves felülfizetéseket: *Varga Lajos* 8 kor. 80 fillér. *idb. Rábely Miklós* 2 kor. 80 fillér, *Török Pál* 2 kor. 40 fillér, *Tomay Alajos* 2 kor. 20 fillér, *Lévai Izsó* 2 kor., *Tóth Béla* 1 kor. 80 fillér, *Zsuffa Kálmán*, *Makovics Lajos*, *Hollósy Józsefné*, *Szabó József m., ifj.* *Rábely Miklós* 1.60—1.60 fillér. *Horváth György* 1 kor. 40 fillér, *Szoyka Pál* 1 kor. 20 fillér, *Pongó Lajos*, *Steiner Bernát*, *Rakottay Lajos*, *Jeszenszky Soma* 1—1 kor., *Tóth Istvánné*, *Németh Zoltán*, *Hank András*, *Szabó Józsefné*, *Hlozek János*, *Vozáry Samu*, *ifj. Susztek József*, *Neumann Herman*, *ifj. Gasko János*, *legifj. Simon János*, *Bánik György*, *Szikorszky András*, *Eszényi Gyula*, *Balgha Kálmán*, *ifj. Hollósy József*, *Majorossy Rezsóné*, *Lengyel Iván*, *N. N.*, *Dickmann Jenő* 80—80 fillér, *Tarjányi Jánosné*, *Tarjányi Béla*, *Steiner Károly*, *Jávorszky László*, *Kukla István*, *Zemandel Ulrik*, *Bródy József* 60—60 fillér, *Csizy Kálmánné*, *Káposztás Istvánné*, *Broczko József* 40—40 fillér, *N. N.* 20 fillér. Összesen 56 korona 40 fillér. *Kovács István*, pénztárnok.

Ajánlkozás.

Egy jó családból való csinos fiatal nő, a kinek 1800 forint készpénze, két szobára való szép butora és egy teljes konyhaberendezése van, ajánlkozik katolikus plébánoshoz, magános urhoz vagy magasabb állású hivatalnokhoz házvezetőnőnek. Czim megtudható: **e lap kiadóhivatalában.** 2—2

Kiadó lakás.

A **Hunyady-utca 23. sz. alatt remek három szobás lakás** a hozzátartozó mellék-helyiségekkel együtt folyó év május 1-től bármikor bérbe kiadó. — Ertekezhetni lehet ugyanott **özv. Lakatos Istvánné** tulajdonossal. 1—2

Kiadó lakás.

A **Szijaártó-utcában, 44. szám alatt** a földszinten 3 szoba és alkoven, konyha és pinzéből álló lakás folyó év május hó 1-től kiadó. Ugyanott 8 lóra való **istálló** és **csűr** szintén május 1-től bérbeadó. — Felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **Majomi József.** 2—3

Hirdetmény.

105. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1883. évi 3656. számú végzése következtében **Czibur Imre** ügyvéd által képviselt **Jolvai takarékpénztár** javára **Kosáth József** ellen 400 korona s járuléka erejéig 1903. évi április hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, sertések, tehén, butorok, kocsik, szánska és téglá nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbírósa 1905. évi V. 47/7. számú végzése folytán 400 korona tőkekövetelés, ennek 1883. évi április hó 7-ik napjától járó 6%-os kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 110 korona 1 fillérben bírólag már megállapított költségei erejéig **Czibur Imre** helyszínen leendő megtartására **1905. évi márczius hó 30-ik** napjának délelőtti 10 órája határnapul kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igényőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Rimaszécs, 1905. évi márczius 6.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Bérbeadó lakás.

Rimaszombatban, a **Deák Ferencz-utca 12. szám alatti** bolthelyiség, három szobás lakás, külön udvari lakás és a Tompa-utczára néző 52 □ öl építési tér bérbe azonnal kiadó vagy örökáron is eladó.

Az **Andrássy-ut 3. szám alatt** 258 □ öl területű, 18 öl utcaiz széles front, **építési tér** örök áron eladó. — Ertekezhetni: **Institóris Endre** ügyvéddel. 1—3

Kiadó lakás.

A Hunyady-utca 33. sz. a. egy három szobás lakás, éléskamra, fatartó sertés 6l, 2 pincze, külön udvar s gyümölcsös kerttel folyó évi május hó 1-től bérebe kiadó. Értekezhetni Róth Lajos tulajdonosnál Rimaszombatban Jánosi utca 48 sz. a.

3-3

Eladó cséplőgép.

Joleván (Gömör megye), Mihalik Jánosnál egy garnitúra Clayton Schuttleworth-féle 8 lőerejű használt, de jókarban levő cséplőgép olesó áron eladó.

303. sz.

Árlejtési hirdetés.

Rimaszombat r. t. város tanácsa árlejtést hirdet a **puszta-szabadkai mentelmi kaszárnya, istálló, állatorvosi lak, széna-, szalma-fészer és kerítés építésére**, illetve átalakító munkálataira. Az előirányzott építési költség 103884 korona 13 fillér. A kaszárnya, széna, szalma, fészer és kerítés új építkezés, mely a szerződés aláírása után megkezdendő és folyó 1905. évi november 1-ére befejezendő. Az istálló és állatorvosi lak építkezése átalakító építkezés, mely 1906. március 1-én kezdendő meg és 1906. július 1-ére befejezendő. Ajánlatok csupán valamennyi építkezésre tehetőek egybevéve, a város által nyomtatott költségvetési mintákra.

A tervek, költségvetés és árlejtési részletes feltételek a polgármesteri hivatalban betekintés végett rendelkezésre állanak. Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a szolgál.

A lepecsételt, zárt ajánlatok **folyó 1905. évi április hó 15-ig** nyújtandók be a polgármesteri hivatalhoz.

Rimaszombat, 1905. március 8.

1-2

Dr. Kovács, polgármester.

Üzletmegnyitás.

Alólírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség becses tudomására miszerint Rimaszombatban a **Sodoma utca 7. sz.** alatti házban egy **gőzerőre berendezett**

kelmefestő és vegyi
© © tisztító intézetet

nyitottam. — A külföld nagyobb városainak hasonló intézeteiben szerzett tapasztalataimnál fogva törekvésem oda irányuland, hogy a nagyérdemű közönség igényét teljes mértékben kielégíthessem. — Elvállalok mindenféle férfi- és női ruhát festésre és tisztításra fejtelten állapotban, csipke- és tunisfüggőnyt, ág- és asztalterítőt, női kelengyét, egyenruhát, nagy- és fejkendőt, kesztyűt, butorszövetet s általában mindenféle gyapot, gyapju, len- és selyemszövetet a legújabb rendszer szerint.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását, valamint minél gyakoribb rendeléseit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Ifj. Cseh István,

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyi tisztító iparos.

Hirdetés.

426. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **özv. Keresztény Mártonné szül. Pauer Emilia** végrehajtást szenvedő elleni 600 korona tőke, ennek 1903. évi október hó 26-ik napjától járó 7% os kamata 55 korona 23 fillér, per 17 korona 60 fillér, végrehajtási kérvény 32 korona 70 fillér, árverési kérvény és a még felmerülő költségek kielégítése az 1881. évi LX. t. cz. 144., 146. és 156. §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rimabrézó községben fekvő özv. Keresztény Mártonné szül. Pauer Emiliának a rimabrézói 90. sz. telekjegyzőkönyv 22-24/a. hrzi számú ingatlanból, azon épült 11/a-12/a. szám alatti házakból és A. I 2-6. sorszám alatti legelő, szántó, rét és erdőből a B. 3 alatti 1/3-ad rész jutalékára 624 korona;

a rimabrézói 79. számú telekjegyzőkönyv 22-24/c. hrzi szám beltelekből és azon épült 11/c-12/c. sz. alatti házakból a B. 4 alatti 1/3 od rész jutalékára 173 kor. és a rimabrézói 8. számú telekjegyzőkönyv A. 8-12. sorszám alatti legelő, szántó, rét és erdőből a B. 8 alatti 1/3-od részbeni jutalékára 336 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1905. évi május hó 5-ik** napján délutáni 2 óráját Rimabrézó községében, a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a felt körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverelni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, vagyis 62 korona 40 fillért, 17 korona 30 fillért és 33 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállítva elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1905. évi január hó 27-én.

Pongrácz, kir. tvszéki bíró.

Aláírási felhívás.

A Gömör megyei Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság részvényesei által folyó évi február hó 28-án tartott közgyűlésen elhatározott, hogy az intézet 100000 korona részvénytőkéje újabb 1000 drb. 100 koronás névértékű részvények kibocsátásával 200000 koronára emeltessék fel.

Ezen újonnan kibocsátandó részvényekre a következő feltételek mellett aláírás nyitattik:

1. Az aláírók úgy az intézet alapszabályait, mint az itt felsorolt feltételeket magukra nézve kötelezőknek elismerik.

2. A 100 koronás névértékű részvény 140 koronás árfolyamban bocsátatik ki, a melyből 100 korona a részvénytőkére, 40 korona pedig a tartalékalap gyarapítására fordítatik.

3. A régi részvényeseknek a nevükre irt részvények arányában **elővételi jog biztosítottatik**, kötelesek azonban **igényüket erre nézve bezárólag folyó évi március hó 15-éig** az intézet hivatalos helyiségében bejelenteni s az ott kített íven az aláírást eszközölni. Ezen határidőn túl az elővételi jog nem gyakorolható.

4. Az elővételi jog czímen nem jegyzett részvények általános aláírás alá bocsátatnak. Ennek határidejéül **folyó évi március hó 30-ika tűzetik ki.** — Felüljegyzés esetén aránylagos leszállításnak van helye, a melynek eszközzésével az igazgatóság van megbízva.

5. Az aláírt részvénytőke a következőkben fizetendő:

1. Az aláíráskor 20%
2. Folyó évi május 1-én 30%
3. Folyó évi július 1-én 30%
4. Folyó évi szeptember 1-én 20%

A késedelmes fizető elveszti az általa befizetett tőkét s részvényre igényt nem tarthat.

6. Az aláírók a régi részvényesekkel 1905. évi január 1-től számított egyenlő jogokban részesülnek ugyan. tartoznak azonban e naptól fogva a befizetés idejéig 6%-os kamatot megteríteni.

7. Az új részvények kiállításai költségeire részvényenként 2 korona fizetendő be a részvények átvétele alkalmával.

Rimaszombat, 1905. március hó 11-én.

Az igazgatóság.

Faarverési hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 1904. évi 15811. szám alatt kelt engedélye alapján a **szent-simoni volt urbéresék** tulajdonát képező alsóhagyonyi „Vermees” nevű erdőben mintegy 69 kat. hold területen lévő mintegy **2200 tőmörköbméter** (2700 ürm. vargafa) **tölgyfa** és cserzőkéreg-készlet Szent-simon községében (Gömörvármegye, vasuti állomás Özd) **1905. évi március hó 23-án** délelőtt 10^{1/2} órakor nyilvános szó- és írásbeli árverésen el fog adatni.

A becsérték mint kikiáltási ár (tőár) egy ürköbméter (1 m. hosszú, 1 m. széles és 1.20 m. magas) hántott tölgyfa és az erről nyerhető kéreg után számítva 1 korona 60 fillér, azaz egy korona 60 fillér.

A szerződési időtartam 1907. évi május hó végén jár le.

Az árverés érvényességéhez felsőbb jóváhagyás szükséges.

Az írásbeli zárt ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe, ha:

- a) a hirdetményben kitűzött óra előtt nyújtatnak be.
- b) tisztán kivehető számjegyekkel s egyszersmint betűkkel is kiírva tartalmazzák a megajánlott összeget,
- c) az ajánlat szövege, valamint annak borítéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza úgy, a mint az a hirdetményben foglaltatik,
- d) lepecsételve és ívenként egy koronás bélyeggel ellátva adatnak be,
- e) tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti,
- f) bánatpénzképpen a megajánlott összegnek legalább 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban tartalmazzák,
- g) úgy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó posta állomás) világosan kiolvasható.

Utóajánlatok egyáltalán nem fogadhatók el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Szent-simonban a volt urbéresék elnökénél, Feleden a főszolgabírói hivatalnál és Rimaszombatban a m. kir. állami erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szent-simonban, 1905. évi március hó 7.

1-2 **Dr. Göbl Márton**, urb. elnök.

Fényesen vasalt gallérok és kézelők darabja 5 fillér.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint az ország minden részében előnyösen ismert **Haltenberger Béla** téle kassai

ruhafestő, vegyi tisztító és gőzmosó

gyári cég képviselőt Rimaszombat és vidéke részére átvettem. — Elvállalok **festés és tisztítás** céljából: férfi és női ruhákat, rubakelméket, csipkefüggőnyöket, stb., továbbá **gőzmosás és vasalásra**: gallérok, kézelők és egyéb fehéreneműeket a gyár által meghatározott lehető legjutányosabb árak mellett, minden csomagolás és postaköltségek felszámítása nélkül.

Szabkavágó felvilágosítással készséggel szolgálok.

A n. é. közönség szives megbízásait kérve maradok

teljes tisztelettel

STECH KÁLMÁN.

Minden e szakmába vágó munkák olcsó áron vállaltatnak.

Eladó.

A **Pokorági-utczában** — az új főgimnázium közelében — fekvő kisebb-szerű építkezésre alkalmas kertbelsőség eladó lévén, vevők ez iránt **Csordás Teréz** tulajdonossal értekezhetnek. 1-*

Ügyvédjelölt.

Vidéki gyakorlattal bíró ügyvédjelölt **április hó 1-től** ügyvédi irodában alkalmazást keres. Beszél: magyarul, németül és tótul. — Bővebb felvilágosítást e lap kiadóhivatalában. 2-2

Ablakredőnyök.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint Budapest székesfőváros egyik legnagyobb és legkiválóbb

ablakredőny-gyáranak

képviselőt vettem át és kérem esetleges szükségleteiket — annak gyártmányaiból, ugymint: **saluziák, önműködő vászon-redőnyök**, valamint **faszövött nádredőnyökben** — nálam beszerezni.

A gyártmányok kitűnő volta, szép kivitele és olcsó árai a legmesszebbmenő igényeket is kielégítendik.

Költségvetéssel és szakmabeli felvilágosítással kívánatra ingyen és bérmentve szolgálok.

Nagybecsű rendelések legjobb kiviteléről a n. é. közönséget biztosítom s azok feladását tisztelettel kérve

Zavadszky Ede,

Rimaszombat, Losonci-utca 15. sz.

Kiadó vagy eladó ház.

Rimaszombatban, a **Jánosi-utca 2 szám alatt** — a legnagyobb forgalmu helyen — egy 38 éves kitűnő menetelő üzlethelyiség lakással együtt **1905. évi augusztus vagy november hó 1-től** bérebe kiadó, esetleg örök áron is eladó.

Ertesítés nyerhető **Róth Lajosnál** Rimaszombatban vagy **Konyha Géza** tulajdonosnál Ujpesten, Baross utca 50. sz. alatt. 1-*

Hirdetés.

356. sz. — Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1902. évi 3917. számú végzése következtében **Molnár József** ügyvéd által képviselt a **rimaszombati takarékpénztár** javára **dr. Molnár Ferencz és neje** ellen 440 korona s járuléka erejéig 1904. évi október hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 840 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabeli butorok, képek, tükör és kocsai nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1904. évi V. 310/4 számú végzése folytán 440 korona tőkekövetelés, ennek 1902. évi május hó 26-ik napjától járó 6% os kamatai, 1/3-od váltó díj és eddig összesen 119 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszécsben, a helyszínen leendő megtartására **1905. évi március hó 17-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozóknak oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1905. évi február hó 22.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.